

Lokale Midler. Thi saa meget er klart, at det Tryk, hvorunder det danske Landbrug for Tiden sukker, er ikke noget eneistaende for det danske Landbrug. Det hviler lige saa stærkt og stærkere paa andre Landes Landbrug. Det engelske Landbrug har i en Række af Aar sukket under et meget stærkt Tryk, og Trykket paa det franske Landbrug er ligeledes langt stærkere, og den tyske Agerbevægelse, som allerede har været stærkt fremme i flere Aar, vidner ogsaa om, at man allerede i Tyskland i længere Tid end her har følt Trykket, som dog maaske ikke er stærkere end vort. Men det er klart, at Aarjagerne til det Tryk, som hviler paa Landbruget saa at sige i hele Europa, kunne vanskelig hæves ved specielle danske Landbrugsforanstaltninger. Derfor var det ønskeligt, at man ogsaa fik mere Klarhed over, hvilke Aarjager, der ere af mere national Natur, saaledes at de kunne fjernes ved Lovgivningsforanstaltninger her; det kunde ogsaa være ønskeligt at saa lidt større Klarhed over, om det, som der særlig sigtes til at saa støttet, er det danske Landbrug, eller om det er de øjeblikkelige Thændehavere af de enkelte Landejendomme; thi ogsaa derpaa vil det noget bero, i hvilken Retning man maa søge de Midler, som skulde hjælpe. Vor Uklarhed i saa Henseende synes mig at være ikke ringe, naar man ser et Lovforslag som det, der nu ligger her paa Tingets Bord, om at uddеле en 3—4 Millioner i Flæng til alle, der eje en Landejendom, uden at der er vist Hensyntagen til, om de paagældende virkelig behøve det eller ikke, og om Eftergivelse af Statter virkelig kommer Landbruget til Gode eller dem, der eje en Landejendom. Jeg tror ikke, hvor stærkt end Trykket kan hvile paa det danske Landbrug, at der er nogen paatragende Grund til at skænte de store Godsejere og Lensbesiddere og lignende Folk nogle Tusinde Kroner til Hjælp i den Retning. Men saa meget er jo klart, at skal der hjælpes, vil der blive Tale om Midler fra Statens Side. Jeg for mit Bedkommende kan i det væsentligste slutte mig til de Synspunkter, som bleve gjorte gældende af den foregaaende ærede Taler. Ogsaa jeg tror, at for saa vidt der skal være Tale om at bringe Landbruget Lettelser for direkte Byrder og væsentlig for de Byrder, som hvile paa Amtsaadskredsene og eventuelt overføre nogle af disse Udgifter til Staten, da vil det formentlig ogsaa blive klart, at Staten for at kunne gøre noget saadant ogsaa maa kunne skaffe de fornødne Midler dertil. I saa Henseende ser jeg ikke fuldt saa optimistisk paa det foreliggende Finans-

Lovforslag som den ærede Taler, der mente, at man kunde paaregne at have $2\frac{1}{2}$ Million til Disposition, naar man fik et ordinært Budget, hvor blandt andet de provisoriske Bevillinger faldt bort. Jeg vil hellere holde mig til Budgettet, som det foreligger, det er den mere sikre Side af Sagen, og jeg vil da bemærke, at jeg ikke faar et fuldt saa gunstigt Resultat som den ærede Taler. Jeg er enig med ham i, at stiller man de løbende Indtægter over for de løbende Udgifter — og dertil henregner jeg ogsaa de i § 26 og § 27 II opførte Udgifter — bliver det et Overskud af omtrent en Million, men der maa ses hen til, at den ene Halvdel af denne Million fremkommer derved; at man i Aar paaregner den Indtægt af Statsbanerne, som man opførte i Fjor paa Budgettet, men som viste sig ikke at komme ind. Jeg føler mig ikke sikker paa, at denne halve Million snarere vil komme ind i det kommende Finansaar end i det afsluttede Finansaar 1892—93. Jeg tror derfor, at det nominelle Overskud af en Million let kan vise sig at vinde ind til det halve. Det vil jo ligeledes være klart, at paa et Budget, hvor Toldindtægterne spille en saa stor Rolle, er det overhovedet umuligt med nogenlunde Sikkerhed at paaregne et bestemt Overskud af en halv Million, fordi vi staa over for Poster, som meget let kunne vise sig at stufte Forventningerne, og der er i alt Fald paaregnet en større Indtægt af Toldindtægterne end i Aaret 1892—93, en Stigning af godt $\frac{1}{4}$ Million Kr.; men om den vil komme, er jo altid noget problematisk. Paa den anden Side maa det jo erindres, at vi af Erfaring vide, at Udgiftssiden, om den end paa visse Punkter vil blive bestaaret, dog ogsaa vil blive forøget med adskillige Bevillinger, der komme i Forslag til anden og tredje Behandling, og at der endelig er noget, der hedder Tillægsbevilling, som ogsaa gør Krav paa Penge. For mig stiller det sig derfor meget usikkert, om man virkelig kan paaregne en Million i Overskud, og det vilde, forekommer det mig, være lovlige sangvinist at basere den paatænkte Hjælp til Landbruget paa et forventet Overskud af $2\frac{1}{2}$ Mill.

Jeg skal i Forbigaaende ganske kort berøre et Punkt, som den ærede Taler fremdrog, nemlig den Skattebyrde, der hviler paa Landbruget. Jeg er ikke beredt til at tage dette Spørgsmaal op til en mere indgaaende Drøftelse, og jeg har heller ikke selv gjort dette Spørgsmaal i den Grad til Genstand for mere indgaaende Studier. Jeg henholder mig til, hvad i saa Henseende min Kollega, Prof. Falbe-Hansen, som har gjort dette